

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	Raadsvoorstel: DJ-1361500
Naam opsteller voorstel	: Ingrid Willems I.Willems@weert.nl / 0495-575842	Zaaknummer: 1361488
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Agendapunt: 16

Onderwerp

Primaire (concept)begroting Risse 2022.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de primaire (concept)begroting Risse 2022.
2. Aan het Dagelijks Bestuur Risse een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de primaire (concept)begroting Risse 2022 conform bijgevoegde conceptbrief.
3. De middelen, die de gemeente via het Participatiebudget 2022 van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, ter beschikking te stellen aan De Risse.
4. Op basis van de primaire (concept)begroting Risse 2022 en de meerjarenraming 2023 tot en met 2026 aanvullend gemeentelijke bijdragen van respectievelijk € 522.000, € 522.000, € 489.000 en € 391.000 in de jaarschijven 2022 tot en met 2025 van de begroting 2022 op te nemen en deze ten laste te brengen van het begrotingsaldo.
5. In 2021 een eenmalige bijdrage van € 847.912,- aan De Risse beschikbaar te stellen ter aanvulling van het noodzakelijke weerstandsvermogen van De Risse en deze ten laste te brengen van de algemene reserve.

Inleiding

Op 6 mei 2021 hebben de Raad van Commissarissen en het Dagelijks Bestuur van De Risse de primaire begroting 2022 van het Werkvoorzieningschap Weert e.o. "De Risse" en van De Risse Holding BV (*hierna: 'primaire (concept)begroting Risse 2022'*) in concept vastgesteld. Deze primaire begroting Risse 2022 is in een zeer vroegtijdig stadium opgesteld, omdat een door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting Risse 2022 vóór 1 augustus 2022 ingediend moet zijn bij gedeputeerde staten. Dit is een verplichting die voortvloeit uit artikel 34 lid 2 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De primaire (concept)begroting Risse 2022 heeft financiële consequenties voor de gemeentelijke begroting. Samengevat gaat het om:

- 1- (extra) aanvullende gemeentelijke bijdragen voor 2022 tot en met 2026;
- 2- een eenmalige bijdrage om het weerstandsvermogen van De Risse te herstellen.

De oorzaak van de huidige financiële situatie is gelegen in cumulerende negatieve effecten ten gevolge van de invoering van de Participatiewet in 2015 en wijzigingen in de personeelsontwikkeling, te weten:

- meerjarige subsidiekortingen op de Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening (Wsw) over de periode van 2015 tot en met 2020;
- beëindiging nieuwe instroom Wsw-medewerkers;
- toename uitstroom Wsw-medewerkers;
- de verminderde verdien capaciteit van de Wsw-medewerkers ten gevolge van leeftijdstoename en de gevolgen van de coronacrisis;
- versnelde terugloop van het aantal gedetacheerden;

- uitval en uitstroom van SW-medewerkers die werkzaam zijn in aansturende functies (werkleiders) en stafafdelingen;
- een toegenomen kwetsbaarheid van de organisatie door het minimaal vervangen van uitgestroomde stafmatige ondersteuning.

Lange tijd leken de effecten van de structurele subsidiekortingen tot tijdelijke exploitatietekorten te leiden. Hierbij werd rekening gehouden met onder meer compenserende verdien capaciteit als gevolg van de Participatiewet. Op basis van eerdere begrotingen en de bijbehorende meerjarenramingen werd besloten om de negatieve exploitatieresultaten in 2016 en 2018 tot en met 2021 ten laste te brengen van het resterend weerstandsvermogen van De Risse. Vanwege de verwachte positieve kentering werd voor de insteek gekozen om aanvullende gemeentelijke bijdragen per SE zo lang mogelijk uit te stellen en te minimaliseren. Tot op heden zijn alleen tijdelijke aanvullende gemeentelijke bijdragen in de begroting opgenomen voor de jaren 2021, 2022 en 2023. De primaire (concept)begroting Risse 2022 laat –inclusief de meerjarenraming- zien dat het niet langer mogelijk is om aan dat uitgangspunt vast te houden. Er is een aanvullende gemeentelijke bijdrage per SE noodzakelijk om de kwetsbaarheid van de organisatie te verminderen. Ook moeten de effecten van de uitstroom van SW-ers en de versnelde terugloop van het aantal gedetacheerden worden gecompenseerd, evenals de inzetbaarheid van SW-medewerkers in vitale functies.

Daarnaast dient De Risse zijn ambities uit te werken in een heldere, concrete visie waarin een sterke koers wordt bepaald voor de toekomst. Binnen deze toekomstvisie zal bijzondere aandacht moeten worden geschonken aan het optimaliseren van inkomsten en uitgaven. Op basis van deze optimalisatieslag wordt de meerjarenraming ten aanzien van de jaren 2023 tot en met 2026 –inclusief de aanvullende gemeentelijke bijdragen- in de 1^e wijziging begroting Risse 2022 herijkt.

Beoogd effect/doel

Uw raad

- 1) in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven over de primaire (concept)begroting Risse 2022;
- 2) de noodzakelijke financiële besluiten te laten nemen inzake de tekorten bij De Risse.

Argumenten

2. Uw raad dient op grond van de Wgr in de gelegenheid te worden gesteld om een zienswijze over de primaire (concept)begroting Risse 2022 kenbaar te maken.

De raden die aan het werkvoorzieningschap deelnemen dienen op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kennis te kunnen nemen van de primaire (concept)begroting Risse 2022, zodat zij de mogelijkheid hebben om hun zienswijze hierover te geven. Het college adviseert uw raad een zienswijze te geven over de primaire (concept)begroting Risse 2022 conform bijgevoegde conceptbrief.

De zienswijze strekt ertoe aan het Dagelijks Bestuur van De Risse kenbaar te maken dat uw raad:

- 1- het van belang acht dat de Risse niet alleen financieel gezond is, maar ook over een zo optimaal mogelijke infrastructuur beschikt die een goede ondersteuning van de medewerkers borgt en bijdraagt aan een gezond werkklimaat;
- 2- daarom instemt met de financiële en personele reparatie die in de primaire (concept)begroting Risse 2022 is opgenomen;
- 3- De Risse evenwel aanzet tot het concretiseren van de geformuleerde ambities;
- 4- uitdrukkelijk de wens uitspreekt bij deze procedure te worden betrokken;
- 5- de wens uitspreekt dat De Risse de toekomstvisie uiterlijk in november 2021 vaststelt;

- 6- de wens uitspreekt dat de 1^e wijziging begroting Risse 2022 inclusief de herijking van de meerjarenraming uiterlijk in december 2021 aan de colleges van de deelnemende gemeenten wordt toegezonden.

3. De Risse heeft de rijkssubsidie nodig om de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit te kunnen voeren.

De rijkssubsidie voor uitvoering van de Wsw (oud) wordt via het Participatiebudget rechtstreeks aan de gemeente verstrekt. Conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling stelt de gemeente het budget vervolgens volledig ter beschikking aan het werkvoorzieningschap De Risse, dat de uitvoering verzorgt.

4. Op basis van de primaire (concept)begroting Risse 2022 zijn er van 2022 tot en met 2026 extra aanvullende gemeentelijke bijdragen nodig om in de exploitatiekosten van De Risse te voorzien.

In de primaire begroting Risse 2020 was voor het eerst sprake van (tijdelijke) aanvullende gemeentelijke bijdragen per SE ¹. Naar aanleiding van de primaire begroting Risse 2021 werden de bijdragen bijgesteld naar € 211.000,- voor 2021, € 136.000,- voor 2022 en € 51.000,- voor 2023 ². Deze bedragen werden in de jaarschijven 2021, 2022 en 2023 van de begroting 2021 opgenomen en –omdat ervan uit werd gegaan dat het een tijdelijke situatie betrof- ten laste gebracht van de toenmalige reserve sociaal domein.

Op basis van de aanvullende gemeentelijke bijdragen zouden de negatieve exploitatieresultaten van De Risse tot en met 2021 via het opgebouwde weerstandsvermogen kunnen worden opgevangen. Nieuwe feiten hebben echter duidelijk gemaakt dat deze insteek niet langer realistisch kan worden geacht. Op basis van de 1^e wijziging begroting Risse 2021 werd verwacht dat het weerstandsvermogen ultimo 2021 volledig is opgesoupeerd ³. Op basis van de primaire (concept)begroting Risse 2022 bedraagt het weerstandsvermogen ultimo 2021 naar verwachting € 0,4 miljoen negatief.

Ook blijkt uit de primaire (concept)begroting Risse 2022 dat het begrote exploitatieresultaat over 2022 lager uitvalt dan in de meerjarenbegroting behorend bij de primaire begroting Risse 2021 werd verwacht. Om te borgen dat De Risse in 2022 in de exploitatiekosten kan voldoen, zijn extra aanvullende bijdragen van de deelnemende gemeenten noodzakelijk. In artikel 26 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de gemeentebesturen zich verbinden bij te dragen in een aandeel in een eventueel exploitatietekort, naar evenredigheid van de gerealiseerde SE's. Op basis hiervan zijn de aanvullende gemeentelijke bijdragen van Weert in de primaire (concept)begroting Risse 2022 bepaald op:

	Extra aanvullende bijdrage Weert
2022	€ 522.000,-
2023	€ 522.000,-
2024	€ 489.000,-
2025	€ 391.000,-
2026	€ 391.000,-

¹ DJ-713506 d.d. 3 juli 2019

² DJ-1016453 d.d. 14 juli 2020

³ Over de gewijzigde begroting Risse 2021 is de raad via de raadsinformatiebrief van 4 mei 2021 geïnformeerd (kenmerk 1289613/1291339).

Voorgesteld wordt om de extra aanvullende bijdragen in de jaarschijven 2022 tot en met 2025 van de gemeentebegroting 2022 op te nemen en ten laste te brengen van de algemene middelen.

Uitgaande van de optimalisatieslag die op basis van de toekomstvisie Risse wordt gemaakt, wordt de meerjarenraming –inclusief de aanvullende gemeentelijke bijdragen voor de jaren 2023 tot en met 2026- in de 1^e wijziging begroting Risse 2022, die eveneens voor een zienswijze aan uw raad zal worden voorgelegd, herijkt.

5. De eenmalige bijdrage is noodzakelijk om het weerstandsvermogen van De Risse te herstellen tot binnen de vastgestelde bandbreedte.

Ultimo 2014 bedroeg het weerstandsvermogen van De Risse € 3.377.369,-. Sinds de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015 is De Risse geconfronteerd met subsidiekortingen van het Rijk. De negatieve exploitatieresultaten die hierdoor met ingang van 2016 zijn ontstaan, werden tot op heden door het weerstandsvermogen opgevangen. Dit heeft ertoe geleid dat het weerstandsvermogen van De Risse per ultimo 2020 onder de grens van het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is gezakt. Ten gevolge van het verwachte exploitatietekort 2021 van circa € 0,5 miljoen komt het weerstandsvermogen per ultimo 2021 naar verwachting uit op € 0,4 miljoen negatief.

In artikel 26 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de gemeentebesturen er steeds zorg voor zullen dragen dat het schap te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Het Algemeen Bestuur van De Risse acht het noodzakelijk dat de deelnemende gemeenten het weerstandsvermogen van De Risse aanvullen tot binnen de vastgestelde bandbreedte van minimaal € 0,6 miljoen en maximaal € 1,1 miljoen. Door een éénmalige bijdrage van de gemeenten wordt de vermogenspositie van De Risse verbeterd en ontstaat er werkkapitaal om de financiële verplichtingen te kunnen nakomen. Bovendien borgt een verbeterde vermogensverhouding een (noodzakelijke) positieve continuïteitsverklaring van de accountant bij de jaarrekening Risse 2020. Het Algemeen Bestuur Risse heeft voorgesteld om in de primaire (concept)begroting Risse 2022 een eenmalige kapitaalstorting op te nemen van € 1,3 miljoen. Met dit bedrag wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot € 900.000,-. Voor dit bedrag is gekozen om te voorkomen dat het weerstandsvermogen bij een onverwachte tegenvaller gelijk onder het minimumniveau zakt waardoor er opnieuw aanvulling door de deelnemende gemeenten noodzakelijk is.

De deelnemende gemeenten dragen conform de gemeenschappelijke regeling naar evenredigheid aan de aanvulling van het weerstandsvermogen bij, op basis van het actuele aandeel SW-medewerkers. De bijdrage van Weert is op basis hiervan bepaald op € 847.912,-.

Kanttekeningen en risico's

1. Het exploitatieresultaat 2022 kan positiever uitvallen dan nu wordt verwacht, omdat er geen rekening is gehouden met eventuele aanvullende Rijksmiddelen als gevolg van de coronacrisis.
2. Het exploitatieresultaat 2022 kan slechter uitvallen dan nu wordt verwacht. Door de eenmalige bijdrage in 2021 beschikt De Risse echter over een kleine buffer in het weerstandsvermogen om nieuwe tegenvallers zelfstandig te kunnen opvangen.

Bestuur, colleges en raden worden via de kwartaalrapportages periodiek van alle wijzigingen op de hoogte gehouden.

Nummer raadsvoorstel: DJ-1361500

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 juni 2021,

besluit:

1. Kennis te nemen van de primaire (concept)begroting Risse 2022.
2. Aan het Dagelijks Bestuur Risse een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de primaire (concept)begroting Risse 2022 conform bijgevoegde conceptbrief.
3. De middelen, die de gemeente via het Participatiebudget 2022 van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, ter beschikking te stellen aan De Risse.
4. Op basis van de primaire (concept)begroting Risse 2022 en de meerjarenraming 2023 tot en met 2026 aanvullend gemeentelijke bijdragen van respectievelijk € 522.000, € 522.000, € 489.000 en € 391.000 in de jaarschijven 2022 tot en met 2025 van de begroting 2022 op te nemen en deze ten laste te brengen van het begrotingsaldo.
5. In 2021 een eenmalige bijdrage van € 847.912,- aan De Risse beschikbaar te stellen ter aanvulling van het noodzakelijke weerstandsvermogen van De Risse en deze ten laste te brengen van de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 juli 2021.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	R.J.H. Vlecken